

Afrapportering på arbejdsprogrammet Fælles Fremgang for Furesø

Punkt 3.5: Gode fysiske rammer
og fortsat udvikling af vores
skoler

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	2
Indledning.....	3
Konklusion & baggrund	3
Styrket indsats ift. linjefagsdækningen og målrettet kompetenceudvikling i de kommende år for at sikre de rigtige medarbejderkompetencer i overensstemmelse med behov og de nationalt fastsatte målsætninger.....	5
Udmøntning af Furesø Fælles Forståelse og en fortsat udvikling af samarbejdet mellem de forskellige faggrupper på skolerne	5
Nedbringelse af vikardækningen gennem en aktiv indsats ift. sygefraværet	7
Vurdering af skoledistrikter i lyset af kapacitet, socioøkonomiske forhold og befolkningstilvækst	7
Strategisk indsats ift. brug af forskellige og inspirerende undervisningsmidler i undervisningen, herunder styrket forældresamarbejde for at skabe en sammenhængende og fælles indsats om eleverne.....	8
Indsatser for at styrke elevernes indflydelse på hverdagen og skolens udvikling gennem en aktiv anvendelse af elevdemokratiet	12
Afdækning af behov og muligheder for obligatorisk erhvervspraktik	12

INDLEDNING

Et samlet Byråd godkendte i april 2018 det politiske arbejdsprogram Fælles Fremgang for Furesø, som skal danne grundlag for byrådets arbejde og prioriteringer. I arbejdsprogrammet ønskes en plan for videreudviklingen af vores skoler jf. punkt 3.5. *Gode Fysiske rammer og fortsat udvikling af vores skoler.*

Konklusion & baggrund

Furesø Kommune har et stærkt og attraktivt skolevæsen med faglige resultater inden for top ti af de højest præsterende skolevæsner i Danmark. Det samme gør sig gældende i forhold til trivsel, hvor Furesø ligger med helt i toppen.

Furesø Kommunes byråd har haft et vedvarende fokus på, at alle elever skal blive så dygtige som de kan, og Byrådet har løbende truffet beslutninger om konkrete indsatsområder og målsætninger, som skal understøtte alle elevers udbytte af undervisningen og faglige progression. Således har der gennem en årrække været et stort fokus på skoleområdet dels som led i skolestrukturdebatten i 2012, dels som led i implementeringen af skolereformen i 2014 og 2015, hvor et § 17 stk. 4 udvalg afgav en række anbefalinger for arbejdet med skolereformen i Furesø. Senest har et udviklingsudvalg med særlig fokus på udvikling af skoleområdet, som blev nedsat af Byrådet, afleveret ni anbefalinger, der skal styrke Furesøs folkeskoler for alle elever. Anbefalingerne blev afleveret til Udvalg for skole og ungdomsuddannelse på mødet den 8. maj 2018 (<https://furesoe.meetingsplus.dk/welcome-da/udvalg/udvalg-for-skole-og-ungdomsuddannelse/udvalg-for-skole-og-ungdomsuddannelse/protocol/2-beslutning-udviklingsudvalget-pa-skoleomradets-anbefalingerpdf?downloadMode=open>), og overskrifterne på anbefalingerne lyder:

- Læringsmiljøerne skal skabe grobund for livsduelige børn og unge.
- Læring skal fremmes gennem gode fysiske rammer.
- Læringsmiljøet skal understøtte, at eleverne kan være produktive og skabende.
- Der skal være fokus på, at læring og trivsel er hinandens forudsætninger.
- Motivation og ansvar skal fremmes gennem elevmedbestemmelse.
- Det gode overgangsarbejde skal forankres og styrkes.
- Eleverne skal kunne træffe kvalificerede uddannelsesvalg.
- Skolen skal ud i verden og verden skal ind i skolen - til gavn for elevernes læring.
- Forældresamarbejde og inddragelse skal understøtte elevernes trivsel, læring og uddannelsesvalg.

Disse anbefalinger indgår i både politiske drøftelser og beslutninger ift. skolevæsenet, men også i faglige drøftelser og i skolernes strategiske arbejde omkring læring, læringsmiljøer og overgange m.m., og er med til at styrke udviklingen af kommunens skoler, læringsmiljøer som tilgodeser alle børn samt overgange.

Ovenstående danner sammen med de nyeste målsætninger og intentioner i byrådets arbejdsprogram for 2018 – 2021 et godt afsæt for et stærkt skolevæsen, hvor eleverne trives og udvikles og møder passende udfordringer og alsidig udvikling samt hvor de oplever faglig progression og gode faglige resultater.

Samtidig har alle skoler siden skolereformen i 2013 arbejdet målrettet med læringsledelse, der handler om et øget ledelsesmæssigt fokus på, hvordan lærere og pædagoger tilrettelægger læringsmiljøer og undervisningsforløb, der skaber læring og progression for eleverne jf. den nationale målsætning for

folkeskolen om: *at udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan og at mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.*

Derudover har skoleledelserne fokus på udmøntningen af det fælles læringssyn for at skabe de bedste forudsætninger for, at eleverne udvikler deres faglige, sociale og personlige kompetencer. Byrådet har med arbejdsprogrammet ligeledes vedtaget, at der skal formuleres en dannelsesstrategi. Udvalget for børn og familier og Udvalget for skole og ungdomsuddannelse satte i december 2018 gang i en dannelsesrejse, som skal resultere i formulering af Furesøs perspektiver på dannelse i både dagtilbud og skoler. Tilsammen giver det et godt afsæt for det videre arbejde med udmøntning og implementering af arbejdsprogrammets punkt 3.5 *Gode fysiske rammer og fortsat udvikling af vores skoler.*

I tråd med og med afsæt i intentionerne med arbejdsprogrammet arbejder Furesø Kommunes skolevæsen endvidere med strategiske målsætninger om:

1. Fællesskaber: Alle børn skal opleve glæden ved at deltage i fællesskaber
2. Læring: Alle børn skal blive så dygtige som de kan
3. Rammer: Alle børn (og voksne) skal have rammer, der fremmer fællesskab og læring

Med afsæt i alt dette redegøres der i denne afrapportering for de konkrete tiltag og forslag i arbejdsprogrammets pkt. 3.5 *Gode fysiske rammer og fortsat udvikling af vores skoler*, som omhandler:

- Styrket indsats ift. linjefagsdækningen og målrettet kompetenceudvikling i de kommende år for at sikre de rigtige medarbejderkompetencer i overensstemmelse med behov og de nationalt fastsatte målsætninger
- Udmøntning af Furesø Fælles Forståelse og en fortsat udvikling af samarbejdet mellem de forskellige faggrupper på skolerne
- Nedbringelse af vikardækningen gennem en aktiv indsats ift. sygefraværet
- Vurdering af skoledistrikter i lyset af kapacitet, socioøkonomiske forhold og befolkningstilvækst
- Strategisk indsats ift. brug af forskellige og inspirerende undervisningsmidler i undervisningen, herunder styrket forældresamarbejde for at skabe en sammenhængende og fælles indsats om eleverne
- Indsatser for at styrke elevernes indflydelse på hverdagen og skolens udvikling gennem en aktiv anvendelse af elevdemokratiet
- Afdækning af behov og muligheder for obligatorisk erhvervspraktik

Endvidere indeholder pkt. 3.5 ligeledes følgende til to konkrete forslag:

- Hurtig "genopretning" af de skoler, der trænger mest
- Sammenhængende plan for mere grundig renovering af vores skoler, herunder gode toiletforhold på alle skoler, faglokaler og klasserumsrenovering samt udearealer, der inspirerer til bevægelse

I forhold til disse to punkter kan forvaltningen oplyse, at på mødet i Udvalg for skole og ungdomsuddannelse den 4. december 2018 vedtog udvalget en plan for udmøntningen af midler afsat på budget 2019 til renovering af skolerne (Trangsrækkefølgen - Prioritering og frigivelse af anlægsmidler vedr. puljerne genopretning, toiletter og legepladser). Her fik udvalget endvidere en status på udmøntningen af midlerne i 2018. Jf. den politiske behandling på mødet den 4. december 2018:

<https://furesoe.meetingsplus.dk/welcome-da/udvalg/udvalg-for-skole-og-ungdomsuddannelse/udvalg-for-skole-og-ungdomsuddannelse/protocol/7-beslutning-unmgusu-anlaeg-frigivelse-af-midler-til-trangsrækkefølgen-for-folkeskoler-2018-2021-i-2019pdf?downloadMode=open>

Der redegøres ikke yderligere for disse to punkter i denne afrapportering.

Styrket indsats ift. linjefagsdækningen og målrettet kompetenceudvikling i de kommende år for at sikre de rigtige medarbejderkompetencer i overensstemmelse med behov og de nationalt fastsatte målsætninger

Status

Forvaltningen kan oplyse, at der i forbindelse med vedtagelsen af folkeskolereformen er fastsat et mål om, at alle elever i 2020 skal undervises af lærere, som enten har undervisningskompetence i form af linjefag eller kompetencer svarende hertil i de fag, de underviser i. Den 2. maj 2019 vedtog Folketinget Lov L 226, hvor tidspunktet for kommunernes opnåelse af kompetencedækning er forlænget – se lovtæst:

Stk. 5. Kompetencedækning efter folkeskolelovens § 40, stk. 7, 1. pkt., som ændret ved § 1, nr. 9, skal være nået fra og med skoleåret 2025/26. Kommunerne skal sikre, at kompetencedækningen løbende øges, så kompetencedækningen er mindst 90 pct. i 2021.

Furesø Kommune har et strategisk fokus på at højne linjefagsdækningen, og Furesø Skolevæsen har opnået gode resultater ift. linjefagsdækningen. I forbindelse med den seneste kvalitetsrapport for skoleåret 2016 – 2017 kunne forvaltningen oplyse, at Furesø Kommune lever op til den kommende målsætning om fuld kompetence-dækning i faget fransk (tilbudsfag), samfundsfag, fysik/kemi samt dansk. Matematik har en kompetencedækning på 94,8 %, mens engelsk er kompetencedækket i 86,1 % af timerne. Idræt er nyt udtræksprøvefag og her ser vi en kompetencedækning overordnet set på 84,0 %. Skolerne har fortsat fokus på kompetenceudvikling af medarbejderne, hvilket også vil være en parameter ind i skolernes planlægning for kommende skoleår. Der vil frem til 2020 fortsat være nationale kompetenceudviklingsmidler.

Forvaltningens anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at det strategiske arbejde med at sikre linjefagsdækningen i alle fag eller tilsvarende kompetencer fortsættes, dog således at der i kommende skoleår prioriteres kompetenceudviklings ift. inkluderende praksis.

Den 15. maj 2019 deltog skolelederne og afdelingslederne fra specialtilbuddene i et fælles koordineringsmøde om skolernes kompetenceudvikling i skoleåret 2019-2020. Formålet var at få et samlet overblik over skolernes behov for kompetenceløft i linjefag, valgfag og ift. inklusionsopgaven og undersøge, hvor Furesø skolevæsen med fordel kan iværksætte fælles kompetenceforløb på tværs af skolerne. I forlængelse af mødet blev der nedsat en arbejdsgruppe, der skal skabe et lokalt kompetenceforløb på tværs af skolerne for de lærere, der skal undervise i valgfag, der bliver til prøvefag fra skoleåret 2019-2020.

Udmøntning af Furesø Fælles Forståelse og en fortsat udvikling af samarbejdet mellem de forskellige faggrupper på skolerne

Status

I overensstemmelse med Byrådets mantra om ”skabe løsninger sammen” er der et tæt samarbejde og en god dialog mellem parterne omkring folkeskolen i Furesø Kommune repræsenteret ved Furesø Lærekreds, BUPL-Storkøbenhavn, skolelederforeningen og Furesø Kommune.

I forlængelse af skolereformen har den gode dialog og det tætte samarbejdet bl.a. materialiseret sig i en *Fælles Forståelse*. Den Fælles Forståelse udgør en ramme for udviklingen af skolevæsenet, som bygger på en udstrakt tillid mellem ledere og medarbejdere i Furesø Kommunes folkeskoler.

Den Fælles Forståelse skaber et samlet udgangspunkt for realisering af Byrådets forskellige målsætninger for skolevæsenet, som er formuleret i Børne- og Ungepolitikken, arbejdsprogrammet m.m. Samtidig skal den skabe fleksibilitet omkring arbejdets udførelse i folkeskolen gennem en sikring af et tydeligt ledelsesrum for skoleledelsen samt et professionelt råderum og et godt arbejdsmiljø for medarbejderne.

Siden formuleringen af den første *Fælles Forståelse* i forlængelse af skolereformen har parterne omkring skolevæsenet arbejdet videre med at aftale gode rammer for den fortsatte udvikling af Furesø skolevæsen, og har bl.a. formuleret fælles indsatser ift.:

1. Rekruttering og fastholdelse af dygtige medarbejdere
2. Færre administrative opgaver – mindre bureaukrati
3. Mindre sygefravær
4. Mere fleksibilitet i tilrettelæggelsen af arbejdstiden

Udmøntning af Furesø Fælles Forståelse

Forvaltningen kan oplyse, at Furesø Fælles Forståelse bl.a. er udmøntet i en lokalaftale, som senest er blevet revideret og fornyet i januar 2019. Der er indgået en aftale i enighed mellem forvaltningen, Furesø Lærerkreds og skolelederforeningen, og omdrejningspunkterne i aftalen omhandler bl.a. aftaler om:

- Arbejdstiden og dennes planlægning og tilrettelæggelse samt undervisningstid
- Ferie, herunder ferieplanlægning og afvikling
- Opgaveoversigter
- Vilkår for nyuddannede og nyansatte medarbejdere, herunder: reduceret undervisningstid, mentorordning og introduktionsforløb, samt
- Aftaler om særlige funktioner og opgaver i relation til f.eks.: lejrskoler, Folkeskolens prøver, kompetenceudvikling, TR & AMR funktioner og MED-samarbejde

Samarbejdet mellem de forskellige faggrupper på skolerne

Skolerne tilrettelægger lærernes og pædagogernes arbejdstid og opgaveløsning med udgangspunkt i *Fælles forståelse*, jf. ovenstående afsnit. Forvaltningen anbefaler, at den brede dialog og forankring fortsætter med henblik på fortsat at sikre bred opbakning til lærernes og pædagogernes arbejdstid og opgaveløsning i skolerne. Det tætte samarbejde mellem de forskellige faggrupper på skolerne kommer til udtryk på mange forskellige måder, og har alle til fælles at komme elevernes personlige, sociale og faglige udvikling til gavn. Herunder fremstilles et mindre udvalg af det tværprofessionelle samarbejde på skolerne:

- Skolerne har de seneste år ansøgt Udvalget for skole og ungdomsuddannelse om at afkorte skoledagen ved at konvertere den understøttende undervisning til holddeling/to-voksenordning i undervisningen. Skolerne har bl.a. ansøgt på baggrund af en vurdering af behovet for yderligere undervisningsdifferentiering i de enkelte klasser. Skolerne har i den forbindelse en stor opmærksomhed på de forskellige faggruppers viden, kompetencer og færdigheder, som bringes i spil til gavn for alle elevers muligheder for at deltage i fællesskabet i læringsmiljøerne, og til gavn for alle elevers personlige, sociale og faglige udvikling.

- KIL (Kompetencecenter for Inklusion og Læring) arbejder tværprofessionelt ude i læringsmiljøerne på skolerne, hvor de forskellige faggrupper i KIL er med til sikre alle elevers deltagelsesmulighed og udbytte af undervisningen. KIL omfatter både pædagogiske vejledere, psykologer, tale/hørekonsulenter og en fysioterapeut, som arbejder sammen med lærerne og pædagogerne på de enkelte skoler
- For så vidt angår samarbejdet mellem forskellige faggrupper på skoleområdet kan forvaltningen endvidere oplyse, at Inklusionseftersynet^[1] peger på betydningen af det tværprofessionelle samarbejde og fælles opgaveløsning som en væsentlig positiv faktor ift. elevernes læringsudbytte. Det gælder særligt, hvor pædagogerne komplementerer lærernes kompetencer, for eksempel ved både at lærere og pædagoger er med i undervisningen ^[1]

Forvaltningens anbefaling

Skolerne i Furesø Kommune har fokus på et bredt læringssyn, hvor forskellige professioner bidrager til en differentieret indsats med henblik at styrke fællesskabernes, børnenes deltagelsesmuligheder i læringsmiljøerne og elevernes udbytte af undervisningen. Forvaltningen anbefaler at skolerne fortsat arbejder med at udvikle mulighederne og potentialet i det tværprofessionelle samarbejde.

Nedbringelse af vikardækningen gennem en aktiv indsats ift. sygefraværet

Status

Sygefraværet på Furesø Kommunes skoler ser ud som følger:

Periode	Sygefraværsprocent i Furesø Kommunes skolevæsen (undervisning og fritidstilbud)
Hele 2017	4,75 %
Hele 2018	5,06 %
1. kv. 2019	5,5

Ved en nærmere analyse af sygefraværet i Furesø Kommunes skolevæsen kan der generelt konstateres et lavere sygefravær blandt lærerne i skolernes undervisningsdel end blandt pædagogerne i skolernes fritidsdel.

Alle Furesø Kommunes skoler følger de kommunale retningslinjer og principper for håndtering af sygefravær, som har til formål af sikre nærvær og medarbejdernes trivsel.

En vigtig forudsætning for at nedbringe sygefraværet er endvidere et godt samarbejdsklima og en god trivsel blandt folkeskolens ansatte. Som led i aftalen mellem parterne omkring folkeskolen, repræsenteret ved Furesø Lærekreds, BUPL-Storkøbenhavn, skolelederforeningen og Furesø Kommune i Furesøs *Fælles Forståelse* (jf. ovenfor), er parterne bl.a. enige om:

- At der fortsat skal være fokus på nedbringelse af sygefravær:

^[1] Afrapportering af inklusionseftersynet, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, 2016.

Parterne følger nøje udviklingen i sygefravær på den enkelte skole og i Furesøs skolevæsen som sådan og drøfter behovet for yderligere tiltag, der kan reducere sygefraværet. Målet er at sygefraværet på skolerne i Furesø skal høre til landets laveste.

- Reduktion i anvendelse af vikarer:

Med et lavere sygefravær vil behovet for vikarer falde. Der vil derfor være bedre dækning ved fravær, hvilket kan fastholde et højt fagligt niveau

Forvaltningens anbefaling

Skolerne i Furesø Kommune skal fortsat have fokus på alle medarbejdernes trivsel, og der skal sikres gode muligheder for videndeling blandt skolelederne ift. håndtering af sygefravær. Samtidig skal der sikres mulighed for videndeling mellem skolelederne om tilrettelæggelse og organiseringen af arbejdet, som fremmer medarbejdernes trivsel og gode samarbejde på de enkelte skoler.

Vurdering af skoledistrikter i lyset af kapacitet, socioøkonomiske forhold og befolkningstilvækst

Byrådet vedtog på mødet den 24. april 2019 et kommissorium for det rådgivende arbejdsudvalg om skole- og daginstitutionsdistrikter (§ 17 stk. 4 udvalg). Udvalget skal arbejde med balanceret sammensætning af eleverne på de enkelte skoler og ensartet opgavefordeling i Furesø Kommunes skolevæsen. Arbejdet med at vurdere skoledistrikter i lyset af kapacitet, socioøkonomiske forhold og befolkningstilvækst indgår i det rådgivende arbejdsudvalgs kommissorium, jf. endvidere byrådets beslutning på mødet den 24. april 2019: <https://furesoe.meetingsplus.dk/welcome-da/udvalg/byradet/br/protocol/11-beslutning-kommissorium-for-det-radgivende-arbejdsudvalg-om-balanceret-sammensaetning-af-eleverne-pa-de-enkelte-skoler-og-ensartet-opgavefordeling-i-fureso-kommunes-skolevaesen-pdf?downloadMode=open>

Det er forventningen, at udvalget vil afholde første møde inden sommerferien, og der vil løbende blive orienteret om status for udvalgets arbejde i Udvalg for skole og ungdomsuddannelse.

Strategisk indsats ift. brug af forskellige og inspirerende undervisningsmidler i undervisningen, herunder styrket forældresamarbejde for at skabe en sammenhængende og fælles indsats om eleverne

Status

På mødet i Udvalg for skole- og ungdomsuddannelse den 4. december 2018 behandlede udvalget afrapporteringen på byrådets arbejdsprogram pkt. 3.6 *Løft af elever der har svært ved indlæring*. I den forbindelse blev der redegjort for arbejdet med at udvikle og implementere alsidige læringsmiljøer, differentieret undervisningsforløb samt styrke og udvikle samarbejdet med forældrene, og udvalget traf i den forbindelse en række beslutninger herom.

Det er forvaltningens vurdering, at den afrapportering der blev givet i december 2018 er i tråd med byrådets intentioner i dette punkt, og forvaltningen tillader sig derfor her at fremhæve relevante status,

pointer, anbefalinger og beslutninger fra den afrapportering, som angår hhv. brugen af forskellige undervisningsmidler og miljøer samt styrket forældresamarbejde.

Brug af forskellige og inspirerende undervisningsmidler i undervisningen

Skolerne i Furesø arbejder med udgangspunkt i det fælles læringssyn på at skabe alsidige læringsmiljøer, hvor eleverne får de bedste forudsætninger for at udvikle deres faglige, personlige og sociale kompetencer. Når lærere og pædagoger omsætter det fælles læringssyn, har de bl.a. fokus på læringens tre dynamiske dimensioner:

- Indhold: Forståelse og færdigheder
- Drivkraft: Motivation og engagement
- Samspil: Relationer og interaktioner med omverdenen

Forvaltningen tillader sig herunder at henvise til afrapporteringen på Arbejdsprogrammets pkt. 3.6, som blev fremlagt for Udvalg for skole og ungdomsuddannelse i december 2018, og hvor udvalget besluttede, at:

- Skolerne fortsat skal fokusere på differentieret og alsidige undervisningsforløb ved at tage udgangspunkt i elevernes forudsætninger, herunder løft af elever, der har svært ved indlæring
- Furesø Kommunes skolevæsen skal fortsat prioritere at gå nye veje ift. at udvikle kreative og alsidige læringsmiljøer
- Skolerne skal fortsat arbejde med at udvikle flere anvendelsesorienterede læringsmiljøer, hvor der er plads til elever med ”kloge hænder” inden for de praktisk-musiske fag, hvor eleverne ikke skal måles på karakterer, men hvor deres progression inden for fagene, herunder udvikling af personlig og sociale kompetencer, anerkendes.

Som led i afrapporteringen, der blev fremlagt i december 2018, fremgik følgende:

Differentieret undervisningsforløb

Skolerne fokuserer på indsatser i almenundervisningen gennem differentierede og alsidige undervisningsforløb. I Furesø Skolevæsen betyder det i praksis, at lærere og pædagoger løbende tilrettelægger forløb, der løfter de enkelte elever ved fx at dele eleverne i grupper/hold på tværs af årgangen, stiller forskellige opgaver etc. Differentiering i undervisningen har stort fokus på alle syv skoler i kommunen og er et element, der bliver prioriteret højt af både skoleledelse, lærere og pædagoger. Derudover har alle skolerne gode erfaringer med at udbyde spændende og udfordrende valgfag, som både tilgodeser elevernes forskellige faglige forudsætninger og dækker de faglige, sportslige og praksis-musiske fag. Skolernes ledelser og medarbejdere har fokus på faglige progression og på hver årgang holder medarbejderne teammøder, årgangskonferencer mv., hvor de løbende fagligt vurderer og handler på, hvordan eleverne bedst muligt støttes og udfordres.

Skolens ressourcepersoner, fx vejledere i fagene og pædagogiske vejledere, inddrages når det er relevant.

Udvikling af elevernes nysgerrighed, ansvar og vedholdenhed

I Fremtidsværkstedet (for alle 6. og 7. klasser i Furesø Kommune) og på Lyngholmsskolen på 9. årgang er læringsmiljøet indrettet efter de didaktiske principper i Future Lab Classroom. Læringsmiljøet er indrettet i fem forskellige læringszoner, hvor det fysiske læringsrum understøtter de didaktiske målsætninger. Der skabes herved tydelighed om, hvad eleverne skal lære i de forskellige fag, og hvordan de selv aktivt kan tage ansvar i selve læringssituationen.

Eleverne følges frem til afslutningen af 9. årgang. Elever og lærere fra 9. årgang indgår eksempelvis i fokusgruppeinterviews, hvor det undersøges, hvordan pilotprojektet har skabt forandring i læringsmiljøet i praksis. Det undersøges hvilken effekt det skaber for elevernes faglige progression, herunder løft af elever, der har svært ved indlæring, elevernes trivsel og hvilken effekt det får på elevernes prøver og uddannelsesparathedsvurderingen i 9. klasse.

Styrker forældresamarbejde for at skabe en sammenhængende og fælles indsats om eleverne

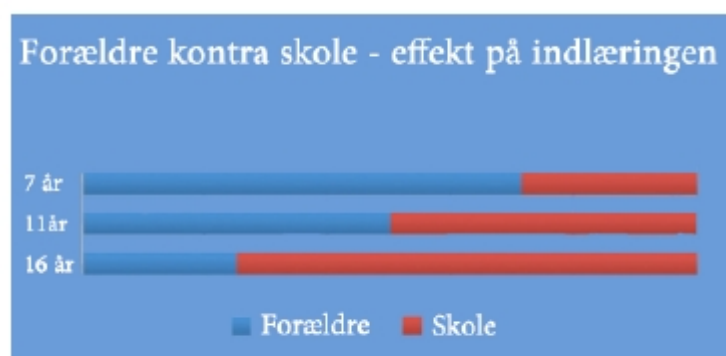
Forvaltningen tillader sig herunder at henvise til afrapporteringen på Arbejdsprogrammets pkt. 3.6, som blev fremlagt for Udvalg for skole og ungdomsuddannelse i december 2018, og hvor udvalget besluttede, at:

- Skolerne fortsat skal udvikle skole-hjem-samarbejdet med fokus på elevernes læring med udgangspunkt i et resourcesyn
- Der i august 2019 holdes workshops for forældre, der skal understøttes i at anvende den digitale kommunikationsplatform AULA.
- Der holdes seminarer og foredragsaftener for nyankomne forældre med flere sprog i samarbejde med foreninger

Som led i afrapporteringen, der blev fremlagt i december 2018, fremgik følgende:

I Furesø Skolevæsen er vi i fuld gang med at styrke og udvikle skole-hjem-samarbejdet i forlængelse af strategien for børn og unge med flere sprog, integrationspolitikken 2018-2021 og Udviklingsudvalget på skoleområdets anbefalinger om at styrke og udvikle skole-hjem-samarbejdet på skolerne i Furesø, marts 2018.

Forskningen viser, at inddragelse af forældre omkring børn og unges læring og udvikling er afgørende i tilstræbelserne på at udligne læringsulighed. Forældre har en stor indflydelse på elevernes læring i især indskoling og på mellemtrinnet, hvorfor det er vigtigt at styrke et forpligtende samarbejde med forældrene omkring barnets læring og trivsel.

Charles Desforges (2003)

Styrkelse af samarbejdet mellem skole og hjem ift. udsatte familier

For flere af eleverne i målgruppen, ”elever, der har svært ved indlæring” er det afgørende, at indsatsen ikke alene ses i forhold til eleven, men i højere grad er målrettet familien. I

arbejdsprogrammet punkt 3.4: ”Styrket forebyggende indsats – udsatte børn og familier skal hjælpes” er der fokus på at styrke samarbejdet mellem sundhedsplejer, tandklinikker, og PPR. I arbejdsprogrammet punkt 3.7: ”Flere elever skal fastholdes i almene skoletilbud” er det en målsætning, ”at organiseringen ændres ift. at skabe tydelig struktur og klar ansvarsfordeling, der kan sikre hurtig adgang til ressourcer og bedre rådgivning ved fastholdelse af børn i almene skoletilbud”.

Styrket mindset med fokus på barnets og forældrenes ressourcer frem for mangler

De folkeskoler i Danmark, der i høj grad lykkes med at løfte elever, som har svært ved indlæring, peger på, at det er afgørende, at de pædagogiske medarbejdere arbejder ud fra et ressource-mindset. I praksis betyder dette, at medarbejderne ser efter ”zonen for nærmeste udvikling” frem for ”fejl og mangler” hos børnene og forældrene. I det pædagogiske arbejde på skolerne i Furesø Skolevæsen tages der udgangspunkt i børn og unges ressourcer og progression jf. det fælles læringssyn, så eleverne får mulighed for at udvikle tillid og motivation til egne faglige, og personlige kompetencer. Et manglende ressource-mindset kan fastholde børn og unge og deres forældre i passive roller og medføre, at de bliver koblet af læringsmiljøet. Seks af skolerne har gennem de seneste år haft kompetenceløft for skolernes medarbejdere med fokus på at kvalificere samarbejdet med forældrene omkring børnenes læring og progression med udgangspunkt i et ressource-mindset.

Styrkelse af skole-hjem-samarbejdet med nyankomne forældre

Fem af skolerne i Furesø har det seneste år deltaget i pilotprojektet: ”Styrkelse af skole-hjem-samarbejdet med nyankomne flersprogede familier og familier med minoritetsbaggrunde”. Som en del af projektet blev nyankomne flersprogede forældre fra de fem skoler interviewet i to fokusgruppeinterviews for at undersøge forældrenes perspektiver på, hvordan skolerne i højere grad kan lykkes med inddrage nyankomne flersprogede forældre og forældre med flygtningebaggrund i et forpligtende samarbejde omkring deres børns læring og progression. Medarbejdere og ledelsesrepræsentanter fra de fem skoler deltog efterfølgende i et kompetenceløft om styrkelse af skole-hjem-samarbejde med nyankomne flersprogede forældre. I forlængelse af pilotprojektet afprøver skolerne nye praksisser for at styrke skole-hjem-samarbejdet gennem fx anvendelse af Barnets bog (redskab til at afdække barnets ressourcer), samtalelektier, trivselsgrupper og nye måder at holde forældremøder og forældresamtaler for at sikre højere grad af forældreinddragelse. Disse tiltag er i tråd med Udviklingsudvalget på anbefalinger fra marts 2018: *”samtidig kan man med fordel se på mulighederne for at inddrage forældrene i udviklingen af selve samarbejdet og ved at afprøve nye veje i skole-hjem-samarbejdet, så alle forældre føler sig inddraget i et gensidigt forpligtende samarbejde”*. Stavnsholtskolen har i indeværende skoleår allokeret timer til en skole-hjem-vejleder, der har til opgave at understøtte lærere og pædagoger i samarbejdet med forældrene via fx:

- Tidlig indsats og opfølgning på elevfravær
- Kontakt til familier, der ikke møder op til skolearrangementer
- Hjemmebesøg (formålet er at skabe en god relation, se eleverne på hjemmebane, god forståelse mellem skole og hjem)

Skolerne har forpligtet sig på at videndele om erfaringerne og resultaterne af indsatserne (ift. at styrke inddragelsen af forældrene i børnenes læring og progression) på tværs af skolevæsenet i den strategiske ledelsesgruppe på skoleområdet og som led i opfølgningen på strategien for børn og unge med flere sproget i foråret 2019.

Styrkelse af skole-hjem-samarbejdet i forårsperioden (FFO-tiden inden skolestart)

I foråret 2018 har FFO'erne styrket skole-hjem-samarbejdet i perioden, hvor børnene starter i FFO i overgangen fra børnehaven. På baggrund af sprogvurderingerne i børnehaven bliver der afsat ekstra tid til forældresamarbejdet, herunder vejledning til hvordan forældrene kan understøtte børnene i den sproglige udvikling.

Det videre og fortsatte arbejde med indsatsområdet

Skolerne og forvaltningen arbejder videre med afsæt de beslutninger, som Udvalg for skole og ungdomsuddannelse traf på mødet i december 2018 (jf. ovenstående). Som et led i at styrke forældresamarbejdet kan forvaltningen endvidere oplyse, at der den 15. maj blev holdt en styringsdialog om den fremadrettede inklusionsopgave, hvor også forældresamarbejdet indgik som et element. Deltagerne i styringsdialogen var repræsentanter for skolebestyrelser, handicapråd, skoleledelser og faglige organisationer. Deltagerne blev præsenteret for status og de overvejelser, der arbejdes med, og der var drøftelser om følgende punkter:

1. Forudsætninger, som bidrager til at styrke børns muligheder for at deltage i fællesskaber, med afsæt i et konkret eksempel fra Stavns Holt
2. Forældreinddragelse og kommunikation når der er behov for en indsats til en børnegruppe eller et barn i fællesskabet
3. Muligheder og udfordringer i arbejdet med fællesskaber

En afrapportering og opfølgning på styringsdialogen behandles på mødet i Udvalg for skole og ungdomsuddannelse den 3. juni 2019.

Indsatser for at styrke elevernes indflydelse på hverdagen og skolens udvikling gennem en aktiv anvendelse af elevdemokratiet

Status

Arbejdet med styrke elevernes indflydelse på hverdagen og skolens udvikling tæller mange forskelligartede indsatser, og spænder vidt og bredt fra indflydelse på egen individuelle læring til et fokus på mulighederne for demokratisk indflydelse i en større både lokal og global kontekst. I det følgende redegøres for et udpluk af disse indsatser.

Elevernes indflydelse og elevdemokrati på egen læring og udvikling (den individuelle kontekst)

Med afsæt bl.a. i det fælles læringssyn er elever inddraget og har indflydelse på egen læring. Eleverne er løbende i dialog med deres lærere om deres udbytte af undervisningen, deres progression og deres personlige, sociale og faglige udvikling. Den enkelte elev formulerer sammen med sine lærere læringsmål for elevens, som netop understøtter elevens egen udvikling og progression, og som tydeliggør elevens progression både for eleven selv og dennes forældre. Feedup, feedback og feedforward benyttes som integrerede metoder i undervisningen og i læringsforløb. Dette individuelle perspektiv anvendes til at styrke læringen, og fokusere på zonen for nærmeste udvikling og progression for den enkelte elev.

Elevernes indflydelse og elevdemokrati på egen skole og i Furesø Kommunes skolevæsen (den lokale kontekst)

Furesø Kommunes skolevæsen arbejder dagligt med elevinddragelse og elevdemokrati. Alle skoler har elevråd, der som regel består af elever fra 3.-9. klasse. Alle klasser vælger selv én repræsentant og én suppleant, der deltager i elevrådets møder og har indflydelse på rådets beslutninger. Elevrådene på skolerne drøfter spørgsmål om trivsel og undervisningsmiljø på skolerne i samarbejde med skolens ledelse, lærere og pædagoger. Endvidere inddrager skolerne elever i udformningen og udvalget af bl.a. valgfag på skolerne. To elevrådsrepræsentanter indgår i skolebestyrelserne, hvor de har stemmeret (Elevrepræsentanterne må dog ikke deltage i afstemningen af eller overvære den del af drøftelserne, der angår personsager).

På kommuneplan er der et fælles elevråd som faciliteres af Ungdomsskolen, og hvor en elevrepræsentant fra alle kommunens skoler deltager. Fælles elevrådet deltager i samrådsmøderne, og elevrepræsentanter indgår i de udviklingsarbejder, som byrådet sætter i gang, og f.eks. deltager to elevrepræsentanter i det kommende § 17 stk. 4 udvalg om balanceret sammensætning af eleverne på de enkelte skoler og ensartet opgavefordeling i Furesø Kommunes skolevæsen.

Som et konkret eksempel på udmøntningen af elevinddragelsen og elevdemokratiet i Furesø Kommunes skolevæsen bør her fremhæves skolebyrådsdagen, hvortil byrådet afsætter 100.000 kr. til realisering af indsatser og projekter, som beslutes af skolebyrådet.

Skolebyrådet består af 21 elever, en repræsentant fra alle 8. klasser, som rådgives af yderligere en repræsentant fra hver 8. klasse. Udover skolebyrådsmedlemmer og rådgivere, deltager Fælles Elevråd i skolebyrådets arbejde. Formålet med skolebyrådsdagen er at give eleverne indblik i og forståelse for den demokratiske beslutningsproces i en kommune samt et byråds udfordringer med at prioritere økonomi til forskellige lokale opgaver og løsninger. Skolebyrådsdagen blev senest afholdt den 27. november 2018, og beslutningerne derfra blev forelagt og godkendt i Udvalg for skole og ungdomsuddannelse den 6. februar 2019 (jf.: <https://furesoe.meetingsplus.dk/welcome-da/udvalg/udvalg-for-skole-og-ungdomsuddannelse/usu/protocol/2-beslutning-godkendelse-af-skolebyradets-beslutningerpdf?downloadMode=open>). Skolebyrådet har i 2018 arbejdet med projekter og indsatser, som alle tog udgangspunkt i et eller flere af FN's Verdensmål herunder de to mål, som Furesø Byråd har arbejdet særligt med, nemlig ulighed og klima.

Elevernes indflydelse og elevdemokrati som et element i Furesøs dannelsesperspektiv (den globale kontekst)

Arbejdet med elevinddragelse og elevdemokrati indgår endvidere som et væsentligt element i det igangværende udviklingsarbejde med Furesøs dannelsesperspektiv (jf. beslutning i Udvalg for skole og ungdomsuddannelse den 4. december 2018 om udviklingen af Furesøs dannelsesperspektiv: <https://furesoe.meetingsplus.dk/welcome-da/udvalg/udvalg-for-skole-og-ungdomsuddannelse/udvalg-for-skole-og-ungdomsuddannelse/protocol/5-beslutning-usuudf-afrapportering-pa-fortsat-fremgang-for-fureso-dannelsesstrategi-pkt-31pdf?downloadMode=open>). Som led i udviklingsarbejdet med Furesøs dannelsesperspektiv er der beskrevet en proces (en *dannelsesrejse*), som skal sikre involvering og ejerskab hos både medarbejdere, børn og elever, forældre og politikere.

Med det udviklingsarbejde, som er sat i gang ift. det fælles dannelsesperspektiv for Furesøs skoler og dagtilbud vil det pædagogiske arbejde blive kvalificeret, og kommunens børn og unge vil opleve endnu flere dannelsesmuligheder. Med både dannelsesrejsen og dannelsesperspektivet lægges der vægt på børn og unges muligheder for at få erfaringer med at deltage, at tage ansvar og at have betydning for fællesskaber og demokrati samt at udvikle nysgerrighed, kreativitet, vedholdenhed og fejlmodighed. Det

gør børn og unge til medskabere af deres egen udvikling og læring, og det giver børn og unge erfaringer med at håndtere modgang.

Forvaltningen anbefaler

Forvaltningen anbefaler, at:

- Beslutningerne truffet på mødet i Udvalg for skole og ungdomsuddannelse den 4. december 2018 i relation til udviklingen af Furesøs dannelsesperspektiv fastholdes
- At det videre arbejde med implementering og udmøntning af det fælles læringssyn fortsættes

Afdækning af behov og muligheder for obligatorisk erhvervspraktik

Status

Den 12. juni 2018 indgik regeringen aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om styrket praksisfaglighed i folkeskolen. I den forbindelse blev ”Lov om ændring af folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om ungdomsskoler (styrket praksisfaglighed m.v.)” vedtaget i Folketinget den 28. februar 2019, og stadfæstet den 5. marts 2019.

Formålet med loven og at øge praksisfagligheden i folkeskolen er, at skolen i højere grad end i dag skal fremme flere forskellige aspekter af den enkelte elevs alsidige udvikling og dannelse. Samtidig er praksisfaglighed og boglighed ikke hinandens konkurrenter. Praksisfaglighed drejer sig ikke kun om at kunne bruge hammer og vinkelsliber, men også om at være opfindsom og kreativ og kunne omsætte metoder og teorier til konkrete produkter. Formålet ved at lade det praksisfaglige fylde mere i folkeskolen er også, at flere elever bliver bevidste om, at erhvervsuddannelserne også er en mulighed for de bogligt dygtige elever med praktiske evner. Ændringerne i loven indebærer bl.a., at elever fremover har ret til erhvervspraktik i 8. og 9. klasse. Loven træder i kraft den 1. august 2019.

Ret til erhvervspraktik i 8. og 9. klasse

Skolens leder kan med inddragelse af UU tilbyde eleverne i 6.-9. klasse, at de i kortere perioder udsendes i praktik i virksomheder og institutioner.

Eleven får et retskrav på erhvervspraktik, der omfatter op til én uge i 8. klasse og op til én uge i 9. klasse. En elev, som benytter sig af retten til at komme i praktik, vil således ikke være forpligtet til at være i praktik i en hel uge, men kan nøjes med at benytte retskravet til at komme i praktik i eksempelvis tre dage i 8. klasse.

Retskravet på praktik vil supplere skolelederens eksisterende adgang til at beslutte at sende eleverne i praktik. Hvis skolen sender eleverne i praktik i en uge på det pågældende klassetrin, vil eleven derfor ikke have krav på at komme afsted i endnu en uge.

Elevernes retskrav på erhvervspraktik vil kun kunne få selvstændig betydning i de tilfælde, hvor skolelederen ikke tilbyder praktik i 8. og 9. klasse. I disse tilfælde vil skolerne blive nødt til at tilrettelægge undervisningen, så det er muligt at give de elever, der vælger at bruge retten til at komme i praktik, et indhold som den øvrige klasse har modtaget, så de ikke kommer bagud.

Det vil derfor være hensigtsmæssigt, hvis der forud for skoleåret sker en rammesætning af praktikmuligheden. Skolens leder vil således kunne fastsætte et tidspunkt af skoleåret, hvori praktikken i givet fald finder sted. Den almindelige undervisning vil derved kunne tilrettelægges i sammenhæng med elevernes praktik, således at udbyttet heraf bliver størst muligt sammenholdt med det afbræk i undervisningen, som udsendelse i praktik vil indebære – både for den pågældende elev og klassen.

Hvis skolelederen tilbyder praktik i en bestemt uge i skoleåret, vil en elev ikke kunne påberåbe sig retskravet og derved komme i praktik i en anden uge. Det skyldes, at eleven i så fald allerede har fået tilbudt den uges praktik, som eleven har krav på. Skolelederen kan således bestemme, hvilken uge eleverne skal have mulighed for at komme i erhvervspraktik, også selvom eleverne kun kommer i erhvervspraktik, hvis de selv ønsker det.

Forvaltningen anbefaler

Det er forvaltningens vurdering, at loven om styrket praksisfaglighed i folkeskolen er i tråd med intentionerne i byrådets arbejdsprogram, og forvaltningen anbefaler, at der ikke sættes yderligere tiltag i værk ift. arbejdsprogrammets målsætning om erhvervspraktik.

